

**Ukiut qulit ingerlaneranni angujartuaarneqartussamik nunatsinni suliffeqarfinni
sulisorisat sapinngisamik amerlanerpaat nunatsinneersuunissaat siunniullugu,
Naalakkersuisut UKA 17-imut saqqummiunneqartussamik periusissiamik
suliaqarnissaminnut peqquneqarnissaannut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut
siunnersuut**

(Inatsisartunut ilaasortaq: Kelly Berthelsen, Inuit Ataqatigiit)

pillugu

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap sularinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Randi V. Evaldsen, Demokraatit, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Erik Kirkegaard, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Nikolaj Jeremiassen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Kelly Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Per Rosing-Petersen, Partii Naleraq

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Ukiut qulit ingerlaneranni angujartuaarneqartussamik nunatsinni suliffeqarfinni sulisorisat sapinngisamik amerlanerpaat nunatsinneersuunissaannik qulakkeerisussamik siuarsaasussamillu UKA17-imi saqqummiunneqartussamik periusissiamik suliaqaqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaat siunnersuuteqartut kissaatigaat.

2. Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Oqaaseqartartut saqqummiussaasa nalinginnaasumillu oqallinnerup ersersippaat aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartut ilaannaannit tapersorneqartoq. Oqallinnerup

1

⁶ <https://www.suli.gl> qiviaraanni atorfiit assigiinngitsorpassuit allagarsiunneqarsimapput, tassunga ilanngullugit atorfiit ilinniarsimasuunissamik piumasaqaateqarfiunngitsut. Nittartakkamili takuneqarsinnaavoq atorfiit amerlanersaat ilinniagaqarsimanissamik piumasaqaateqarfiusut.

nalaani siunnersuummik tapersiinissaminnut Naalakkersuisut tunngavissaqarsorinngillat. Tassunga atatillugu Naalakkersuisut innersuussutigaaat nassuiaammi ”**Nunanit allamiunut suliasaqarfik 2016**”-imi takussutissiarineqarmat suliasaqarfinni qitiusuni arlalinni sulisorisat avataaneersut ikiliartortut. Taamaattumillu aalajangiiffigisassatut siunnersuummi matumani ujartorneqartunik suliniutinik aallartitsinissaq pisariaqarsorinanngitsoq Naalakkersuisut nassuiaat aallaavigalugu isumaqarput. Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap aalajangiiffigisassatut siunnersuummik suliarinninnermini nassuiaammi paasissutissiissutigineqartut pisariaqarfiaatigut isumaliutigisaminut ilanngunniarpai.

2.1. Sulisorisat najugaqavissut eqqarsaatigalugit suliffeqarnermik ineriartortitsineq

Nunatsinni suliffeqarneq eqeersimaartumik eqaatsumillu ingerlassappat sulisussat najugaqavissut pissarsiarineqarsinnaasut sapinngisamik annertunerpaamik atorneqarnissaat pisariaqartoq Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Tassunga atatillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuutip taassuma (imm. 49) siullermeerneqarnerani Naalakkersuisut misissuineq innersuussutigigaat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, tassani paasissutissat takutippaat nunatsinni suliffeqarnermi sulisussat najugaqavissut amerliartuinnartut. Taama ineriartortoqarnera pissanganartutut soqutiginarutullu Suliffeqarnermut Ataatsimiititaliamit soorunami isigineqarpoq. Tassunga atatillugu ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq Naalakkersuisut nassuiaat ”**Nunanit allamiunut suliasaqarfik 2016**” suliarisimammassuk, tassani sulisussanik avataaneersunik atuineq misissoqqissaarneqarluni, nassuiaammilu ilaatigut ima allassimasoqarluni:

”Pisortaqarfimmi sulisunit kalaallit sulisartut amerlanerpaartaapput. Tamakkerlugit isigalugit 2014-imi Namminersorlutik Oqartussani, kommunini aamma pisortat 50 %-inik sinnilimmik pigisaannik ingerlatseqatigiiffinni Kalaallit Nunaanni sulisartut inunngorsimasut 14.261-iupput, assigalugu 89 %, Danmarkimili inunngortut 1519-iullutik (10 %-it). Sulisut sinneri (1 %) nunarsuup sinneraneersuupput. 2008-mit 2014-mut ukiut arfinillit ingerlasimanerat isigalugu nunatsinni Danmarkilu inunngortut akornanni agguaqatigiinnerni annikitsuaraaqqaanik allannguuteqartoqarsimavoq, atorfinnilli nutaanik pilersitsisoqaraangat amerlanersaat nunatsinni inunngorsimasunit suliffigineqalersarput.”

nassuiaammilu immikkoortunut inerniliussat ilaanni ima allassimasoqarpoq:

- Suliffeqarfiusuni tamani uuttortarlugit nunatsinni suliffeqarfimmi sulisartuni Danmarkimi inunngorsimasut ikiliartuaarput.
- 2014-imi sulisartut kalaallit 2014-imi pisortaqarfimmi sulisuusut tamaasa isigalugit katillugit 89 %-iupput, 10 %-it Danmarkimi inuusimallutik. 1 % tassaapput nunarsuup sinneraneersut.
- Namminersorlutik Oqartussat annertusiartuinnartumik qaffasissumik ilinniarsimasut atorfinitsittarpai, piffissamilu 2008-2014-imi Kalaallit Nunaanni inunngortutut qaffasissumik ilinniagallit 39 %-init 47 %-inut amerleriarput.

⁶ <https://www.suli.gl> qiviaraanni atorfiit assigiinngitsorpassuit allagarsiunneqarsimapput, tassunga ilanngullugit atorfiit ilinniarsimasuunissamik piumasaqaateqarfiunngitsut. Nittartakkamili takuneqarsinnaavoq atorfiit amerlanersaat ilinniagaqarsimanissamik piumasaqaateqarfiusut.

• *Nunatsinni kommunit inuussutissarsiummik imaluunniit qaffasissumik ilinniagaqartut amerliartuinnartut atorfinitsippaat. Piffissami 2008-2014-imi inuussutissarsiummik ilinniagalinni Kalaallit Nunaanni inunngortut 95 %-init 97 %-inut amerleriarput, qaffasissumillu ilinniagaqartuni 76 %-init 81 %-inut.*

• *Ingerlatseqatigiiffiit namminersorlutik oqartussat pigisaat 2008-mili suliffippassuit annaasimavaat, ingammik Kalaallit Nunaanni inunngortuunerusut appasissumik ilinniagallit suliffigisaat, Kalaallit Nunaannili inunngortut tamakkiisumik annertussusaat ikiliartorfusimangilaq. Ingerlatseqatigiiffinni namminersorlutik oqartussat pigisaanni inuussutissarsiummik ilinniagaqartuni Kalaallit Nunaanni inunngortutut sulisartut 84 %-init 87 %-inut amerleriarput, sivilisunerusumillu ilinniagaqarsimasuni Kalaallit Nunaanni inunngortut 43 %-init 49 %-inut amerleriarlutik¹*

2.1.2 Nunatsinni suliffeqarnermi ineriartornerup sammivii

Nassuiaammi (**Nunanit allamiunut suliassaqaarfik 2016**) imm. 2.1-imi tigulaakkanit siuliani allassimasunit takuneqarsinnaavoq nunatsinni suliffeqarnermi ineriartorneq arlalinnik ataatsikkut ingerlaartunik sammiveqartoq. Sulisut ilaat Danmarkimi inunngorsimasut piffissap ingerlanerani ikiliartortut aammalu nunatsinni inunngorsimasut sivilisuumik akunnattumillu sivilisussusilimmik ilinniagallit amerliartortut nassuiaammi allassimavoq.

Kommunini Namminersorlutillu Oqartussani ineriartorneq taanna atuuppoq. Naak taama pitsaasumik ineriartortoqaraluartoq nunatsinni suliffeqarnermi pitsaanngitsumik aamma ineriartortoqarpoq. Taamaalillunilu nassuiaat malillugu ilinniagaqanngitsunut suliffissat amerliartorput. Kalaallit Nunaanni kisimi taama ineriartortoqanngilaq nunarsuarmili sumiiffinni amerlasuuni suliffeqarnermi takussaalluni, tamatumani maskiinat atorlugit tunisassiornerup aammalu robotnik paasissutissiisarnermilu teknologiimik atuinerup annertusiartornera pissutigalugu pingaartumik suliffissat maskiinanik atuiiffiorpiannngitsut pisariillisaanikkut nungusarneqarlutik². Taama ineriartortoqarnera piffissap ingerlanerani unitsinneqarsinnaassasoq qularnarpoq. Taamaattumillu tunisassiorfissuaqarnikkut unammilligassat allanngoriartornerillu aggersut piareersimaffiginiarlugit sulisussat ilinniartitaaneq aqutugalugu ingerlaavartumik piginnaanngorsarneqarnissaat sulissutigineqartariaqartoq Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Nassuiaammit tigulaakkami siuliani allassimasumi takuneqarsinnaasutut nunatsinni suliffeqarneq siusinnerusumut sanilliullugu sivilisuumik akunnattumillu sivilisussusilimmik

¹ Issuakkat siuliani taaneqartut tamarmik nassuiaammit ”Nunanit allamiunut suliassaqaarfik 2016” januaarimi 2016-imeersumit tigulaagaapput

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik

² <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-fourth-industrial-revolution-what-it-means-and-how-to-respond/>

⁶ <https://www.suli.gl> qiviaraanni atorfiit assigiinngitsorpassuit allagarsiunneqarsimapput, tassunga ilanngullugit atorfiit ilinniarsimasuunissamik piunasaqaateqarfiunngitsut. Nittartakkamili takuneqarsinnaavoq atorfiit amerlanersaat ilinniagaqarsimanissamik piunasaqaateqarfiusut.

ilinniagalinnik imminut pilersorneruleriartorpoq. Aammattaaq nunatsinni sulisussat suliffeqarnermi pisariaqartinneqartunut naapertuuttumik ilinniagallit allatulluunniit piginnaanillit assut pissarsiariumaneqartartut nassuiaatip takutippaa. Nunatsinni suliffeqarnermi sulisussat qaffasissumik ilinniagallit amigaatigineqartut nassuiaammi allassimavoq.

”Suliffeqarfik sulisunik ilinniagaqarsimasunik assorsuaq piumasaqarfiuneranik ilisarnaateqarpoq, tamannalu inuit allamik suliffittaarnerisa nalaanni suliffissaaleqisut saniatigut inuit ilinniagaqarsimasut akornanni suliffissaaleqisoqanngivippasinneranik erseqqissarneqarluni. Pissaqarnikkut amigartoorutip tamatuma nassatarisaanik naalagaaffeqatigiiffimmit, Nunat Avannarliit sinnerinit aamma nunanit allanit Kalaallit Nunaannut sulisartut ilinniagaqarsimasut aggersinneqartarput. Sulilu suliffeqalernissamut piareeqqasunik, ilinniagaqarsimannigitsunik suliffissaaleqisorpassuaqaraluartoq Kalaallit Nunaannut sulisartut ilinniagaqarsimannigitsut aggersinneqartarput, taakkuli sulisartut aggersitat taamatut ittut amerlassusaat ukiuni kingulliunerusuni malunnartumik ikileriansimapput, taamaalillutik ullumikkut Naalakkersuisoqarfimmut tusarniaassutaasuni qinnuteqaatit qulingisa missaat sulisartunut ilinniagaqarsimannigitsunut tunngasuusarlutik.”³

Aammattaaq ajornartorsiut taanna immikkut ittoq Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit nalunaarusiaminni 2016-imeersumi uparuurpaat.

Suliffeqarneq

Annertunerusumik ingerlataqarneq naapertorlugu sulisoqarnikkut siuariartoqarsimavoq, kisiannili suliffeqarnermi suli annertuunik ajornartorsiuteqarpoq. Inissisimaneq pingasoriaammik imminnut naapertuutinngitsunik ajornartorsiutitut isikkoqarpoq:

Piukkunnaatit: Piukkunnaatit ujarorneqartut aamma suliffissaaleqisut piukkunnaataasa akornat ungasippoq. Inuit suliffeqarfimmut tulluurtunik ilinniagallit ajornannigitsumik suliffissamik nassaarsinnaapput, inuillu piginnaalersitsisumik piukkunnaateqanngitsut paarlattuanik inissisimallutik. Piukkunnaatinik peqannginneq suliffissaqarnikkut ajornartorsiutinut pissutaanersaavoq.

Sumiiffik: Suliffissaaleqinermi ajornartorsiut nunami annertuvoq, tassa suliffissaaleqisoq sulisussanik amigaateqarfiusumi tamatigut najugaqarneq ajormat.

Kajumissaatit: Suli pissutsit imaapput atorfeqarluni inuttalerneqarsinnaanatik naak suliffeqanngitsut ujarorneqartunik piukkunnaateqaraluartut. Tamanna sulinissamut naamannigitsunik kajumissaateqannginneranik (sunniveqatigiinnermi ajornartorsiut) tikkuussivoq aamma piareersimanissamut piumasaqaatit naamannigitsumik atortinneqarlutik.

Ajornartorsiutit taakku inuussutissarsiuteqarfinnik nutaanik ineriartortitsinermut pingaaruteqarsinnaasunik

3

http://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Hearings/2016/Redegoerelse_udlaendingeomraadet/Documents/Redeg%C3%B8relse%20om%20udl%C3%A6ndingeomraadet%2002052016.pdf

4

⁶ <https://www.suli.gl> qiviaraanni atorfiit assigiinngitsorpassuit allagarsiuqqarsimapput, tassunga ilanngullugit atorfiit ilinniarsimasuunissamik piumasaqaateqarfiunngitsut. Nittartakkamili takuneqarsinnaavoq atorfiit amerlanersaat ilinniagaqarsimanissamik piumasaqaateqarfiusut.

pissutsinik avataaneersunik attuumassuteqanngitsunik suliffeqarnikkut pissutsit pitsaaningortinnissaannut aaqqissuusseqqinnermi periarfissaqartoq takutippaat.⁴

Nunatsinni suliffeqarnermi aaqqissuussaannikkut suli ajornartorsiuteqartoq Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit 2016-imi nalunaarusiaanni tikkuarneqarpoq. Aaqqissuussaannikkut ajornartorsiutit taakku aaqqiivigineqarnissaasa qitiutillugit aallunneqaannarnerisigut sulisussat nunaqavissut maannakkornit amerlanerusut suliffeqalersinnaasut, taamaalillutillu nunatsinni inuiaqatigiit aningaasaqarnerata ineriartorneranut peqataaqataalersinnaasut Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliaq naliliivoq. Tassunga atatillugu sulisussat nunaqavissut amerlisinniarlugit ilaatigut isumaginninnikkut politikimik iluarsaaqqinnissaq Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiinnit ujartorneqarpoq.

Nassuiaat (**Nunanit allamiunut suliassaqarfik 2016**) paasissutissanik soqutiginaateqartunik imaqartoq Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliaq naliliivoq, taakku malillugit sulisussat nunatsinni inunngortut pissusissaatut atorineqaleriartorput. Kalaallit Nunaannut suliffissarsiorlut killilersimaarneqarnissaat pillugu ullumikkut inatsiseqarpoq. Inatsisartut inatsisaata nr. 27, 9. december 2015-imeersup atuutilerneratigut sulisitsisunut piumasqaataalerpoq sulisussanik avataaneersunik tikisitsinissaq pillugu kommunalbestyrelsimit akuersissummik pissarsiniarunik suliffissat inuttassarsiorneqartut nuna tamakkerlugu suliffissanut nittartakkami⁵ ulluni 14-ini allagarsiuttassagaat.

Atorfinnik allagarsiussinissaq siunertaralugu nuna tamakkerlugu suliffissanut nittartakkamik sulisitsisut pinngitsooratik atuisarnissaat piumasqaatinik sukannernerulersitsinertut isigineqarsinnaavoq. Tassunga atatillugu suliffeqarneq pillugu inatsisip sulisussanik avataaneersunik atuinerlut maleruagassiisup immikkoortuata taassuma sukannernerulersinneratigut annertunerusumik pissarsiaqartoqarsinnaanersoq apeqqutaavoq. Tamatumani suliffeqarneq nassuiaammi (**Nunanit allamiunut suliassaqarfik 2016**) allaaserineqartut sulisussanik piginnaaneqarluartunik amigaateqarfiusoq eqqarsaatigineqarluni.

Suliffeqarnermi pisariaqartinneqartut pissarsiarisinnaajumallugit ilinniagaqassutsip qaffassarneqarnissaata siamasissumik sulissutigineqaannarnissaa nassuiaatip (**Nunanit allamiunut suliassaqarfik 2016**) imarisaani tikkuussissutigisorinarpoq.

⁴ Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit, Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera qup. 3. 2016.

⁶ <https://www.suli.gl> qiviaraanni atorfiit assigiinngitsorpassuit allagarsiunneqarsimapput, tassunga ilanngullugit atorfiit ilinniarsimasuunissamik piumasqaateqarfiunngitsut. Nittartakkamili takuneqarsinnaavoq atorfiit amerlanersaat ilinniagaqarsimanissamik piumasqaateqarfiusut.

2.2.2 Nunatsinni suliffeqarnermi ineriartornerup sammiviinik eqikkaaneq

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap ilinniartitaanermut tunngasut suliasaqaarfiginngilai, aalajangiiffiigisassatulli siunnersuut matumani pineqartoq pillugu isumaliutigisaminut atatillugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq ilinniagaqaassutimik piginnaasanillu kivitsinissaq naleqqussaanissarlu anguniarlugit anguniakkanik siunnerfilimmik ingerlatsiinnarnissap pingaaruteqarnerata erseqqissaatiginissaa tunngavissaqartoq. Taamaaliornikkut piginnaasanik sulisitsisunit amigaatigineqartunik sulisussat ullumikkornit annertunerusumik piginnaasaqalersinnaaqullugit. Tamatumani ilinniartitaanermut tunngasutigut iliuutsit ingerlaavartumik ingerlanneqartut ataatsimiititaliamit soorunami arajutsisimaneqanngimmata ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq.

Sulilernissamut kajumissuseqarnerulersitsinissaq siunertaralugu suliffeqarnermi iluarsartuusseqqinnissat pisariaqartinneqartut Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiinnit oqaatigineqarpoq. Suliffeqarnermi sunniivegeqatigiinnikkut ajornartorsiuteqartoq Akileraartarneq atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap qulaajaanermi tikkuarpaa. Ilaatigut isumaginninnikkut politiki eqeersimaartoq aammalu suliffissaaleqisunik sulilersitsiniarnermik ilaqartinneqartoq amerlanerusut sulilernissamut kajumissarneqarnerannut siursaataassasoq isumalioqatigiissitap naliliivoq, taamaaliornikkut najukkani sulisussat amerlisinnaaqullugit innuttaasullu imminut pilersornerulernissamut kajumissarneqarsinnaaqullugit.⁵

3. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Aallarniutigalugu oqaatigineqartariaqarpoq periusissatut kissaatigineqartup qanoq ilusilersorneqarsinnaaneranut najoqqutassanik aalajangiiffiigisassatut siunnersuummi siunnersuuteqartut innersuussinngimmata. Naalakkersuinikkut tunaartassat qanoq ittut Naalakkersuisunit malinneqassanersut aalajangiiffiigisassatut siunnersuutip tunngavilersuutaani ataatsimiititaliamit takujuminaatsinneqarpoq.

Immikkoortup matuma siullermeerneqarneranut Naalakkersuisut akissuteqaataanni ilaatigut ima allassimasoqarpoq:

Suliffissaqartitsinermi periusissiaq "Suliffeqarneq toqqissisimanartoq". Taanna suliniutinik immikkoortunik 16-inik imaqarpoq, maanna nunarput tamakkerlugu sulissutigalugit aallartinneqareersunik. Taanna ataasiinnarmik siunertaqarpoq: Qularnaassallugu sulisussat najugaqavissut suliffissarsisarnissaat, nunatsinni sumiluunniit, aammalu annertuunik suliniuteqalissasugut siunissami sulisussat suliffissanut suliffeqarnermi neqeroorutigineqartunut

⁵ Takuuk Akileraartarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap qupp. 46, immikkoortoq 2. (pingaarnertut nalunaarusiaq)

⁶ <https://www.suli.gl> qiviaraanni atorfiit assigiinngitsorpassuit allagarsiuunneqarsimapput, tassunga ilanngullugit atorfiit ilinniarsimasuunissamik piunasaqaateqarfiunngitsut. Nittartakkamili takuneqarsinnaavoq atorfiit amerlanersaat ilinniagaqarsimanissamik piunasaqaateqarfiusut.

*tulluarsarneqarlutik piareersimasarnissaannut.*⁶

Ilinniagaqassutsip qaffassarneqarnissaanik nalinginnaasumik suliniuteqarnerup saniatigut Naalakkersuisut suliniutinik aalajangersimasunik 16-inik aallartisisimasut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, taakkunuunatigut siunertarineqarluni suliffeqarnermi pisariaqartinneqartunut naapertuuttumik najukkami sulisussat pisariaqartinneqartunik piginnaaneqalersinnissaanik, taamaalillutillu atorfinni inuttaqanngitsuni sulilersinnaanissaanik siuarsaanissaq. Nassuiaammi ”**Suliffeqarneq toqqissisimanartoq - Suliffissaqartitsinermi periusissiaq 2015**” qupperneq 3-mi oqaatigineqarpoq:

Ajornartorsiutit imminnut assortuuttut – najugaqarsinnaanermut sulisinnaanermullu akuersissutinik amerlangaatsiartunik tunniussaqaartarnerput, ilutigisaanillu suliffissaaleqisortagut amerlasuujullutik, - Naalakkersuisuni kissaatigisamik sakkortuumik pilersitsivoq; suliffeqartut amerlanerulertariaqarnerannik, sulisartullu najugaqavissut akornanni piginnaasat qaffasinnerulertariaqarnerannik, suliffeqarnermi unammillersinnaangornissaq sulisussatullu pilerinartuunissaq angusinnaajumallugu.

Inuussutissarsiornermullu ataatsimiititaliap, aamma Inatsisartut 2014-imi upernaakkut ataatsimiinneranni oqaluuserisassani immikkoortut 20 aamma 21-ip aappassaaneerreqarnerannut atatillugu, isumaliutissiisumminni siunnersuutit arlaqartut suliffissaaleqinerup qanoq iliornikkut annikinnerulersinneqarsinnaanerannut inuussutissarsiorfıllu ineriartortinneqarsinnaanerannut siunnersuutaasut saqqummiussimavai. Siunnersuutit taakkua suliffissaqartitsinermit periusissiami uani ilanngunneqarput.

Suliffissaqartitsinermi periusissiami ”Suliffeqarneq toqqissisimanartoq”, Kalaallit Nunaanni suliffissaaleqinermit tunngasumik apeqqutit oqallisaanerusut arlaqartut qulaajarneqarput, aaqqiissutissatullu siunnersuutinik arlalissuarnik, piffissamut qaninninerusumut ungasinnerusumullu saqqummiussisoqarluni.

Issuakkami siuliani allassimasumi takuneqarsinnaasutut suliffissaaleqinerup akiorniarneqarnissaa piginnaasallu nukittorsarneqarnissaat siunertaralugit suliffeqarnermi politikikkut suliniutinik arlalippassuarnik aallartitsinissaq UPA2014-imi akuersissutigineqarpoq. Nunatsinni suliffeqarneq pillugu ilisimasat pigineqartut tunngavigalugit siunnersuut ataatsimiititaliamit maanna isummersorfigineqareerpoq.

⁶ http://www.ina.gl/dvd/EM2016/pdf/media/306633/pkt49_em2016_bf33_arbejdskraft_sn_1beh_da.pdf

⁶ <https://www.suli.gl> qiviaraanni atorfiit assigiinngitsorpassuit allagarsiunneqarsimapput, tassunga ilanngullugit atorfiit ilinniarsimasuunissamik piumasqaateqarfiunngitsut. Nittartakkamili takuneqarsinnaavoq atorfiit amerlanersaat ilinniagaqarsimanissamik piumasqaateqarfiusut.

Suliffeqarnermi politiki isumaginninnermut ilinniartitaanermullu tunngassuteqartunik, ataasiakkaat qanoq ataqatigiissinnaanerannik nassuiaatitut isummersuutitulluunniit oqaatigineqaannarsinnaanngitsunik arlalippassuarnik imaqarpoq. Siunnersuut akuerineqartariaqarnersoq akuerineqartariaqannginnersorluunniit Inatsisartut kisimik naalakkersuinnikkut naliligassaraat. Isumaliutissiissut una aqqutigalugu taamatut naliliinissamut Inatsisartut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit tunngavissinniarneqarput.

4. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Aalajangiiffigissassat siunnersuutit piviusunngortinneranni aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat siunnersuutip tunngavilersuutitaani allaaserineqartassasut Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq. Siunnersuuteqartut tamanna naapertorlugu siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai allaaserisimavaat.

5. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumup Demokratillu ilaasortaatitaasa siunnersuut **itigartinneqassasoq** inassutigaa.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Inuit Ataqtigiiit Partii Naleqqallu ilaasortaatitaasa siunnersuut **akuerineqassasoq** inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

⁶ <https://www.suli.gl> qiviaraanni atorfiit assigiinngitsorpassuit allagarsiuqqarsimapput, tassunga ilanngullugit atorfiit ilinniarsimasuunissamik piumasaqaateqarfiunngitsut. Nittartakkamili takuneqarsinnaavoq atorfiit amerlanersaat ilinniagaqarsimanissamik piumasaqaateqarfiusut.

Peter Olsen, Siulittaasoq

Randi V. Evaldsen,
Siulittaasup tullia

Jens-Erik Kirkegaard

Ineqi Kielsen

Knud Kristiansen

Kelly Berthelsen

Per Rosing-Petersen

⁶ <https://www.suli.gl> qiviaraanni atorfiit assigiinngitsorpassuit allagarsiunneqarsimapput, tassunga ilanngullugit atorfiit ilinniarsimasuunissamik piumasaqaateqarfiunngitsut. Nittartakkamili takuneqarsinnaavoq atorfiit amerlanersaat ilinniagaqarsimanissamik piumasaqaateqarfiusut.